

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine
professoris**

De Tempore Hyemales

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Feria. ii. post d[omi]nica[m] in passio[n]e.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30599

te eū ad me. Et de osculū fideli seruitorū
meo. Lui cū adductus fuisset dicit. Nū
q̄ sit tibi pax in secula seclorū. Et ait. Eō
suevit balneari; adducite eū ad balneum.
Lūq̄ ductus fuisset ad balneū infernalez
vnguib⁹ diaboloz penitus laniarez alii
que ignē super eū fuderūt. Eductus de
balneo positus est in lecto infernali de q̄
Esa. xliii. Subter te sternet tineat opime
tu tuū erit vermes. Et dicit lucifer. Da/
re ei post balneum de calice ire dei et pro/
pinatus est ei ignis et sulphur que est ps
calicis eoz. Qui dum clamasset: sufficit.
Dicit lucifer. Audite. Eōsuevit dulces
sympphonias audiire surgant symphoniaci
Et ecce duo demones cū tubis igneis sic
in eū ignē sufflaerūt ō oclis narib⁹ ore
flāma ignis exiret. Tunc ait lucifer. Addu/
cite eū ad me. Et adducto dicit. Lantasti
catilenas canta mihi vnam. Et ille dicit.
Quid cantabo nisi maledicta dies in qua
natus sum. Et dicit lucifer. Lanta melio/
rem. At ille dicit. Quid cantabonisi q̄ ma/
ledictus sit ipse de? q̄ me nasci fecit. Hoc
ait lucifer est hoc qd̄ volui. Ducite eū ad
sedem quā meruit. Qui piec⁹ est in vnu
pūteum et factus est talis strepitus acī
totus mūndus caderet. Ad qē strepitus
eniglans camerari? cucurrit ad camerā
et vnum mortuū inuenit. Narrata itaq̄ vñ/
sione ordinē intravit. In illo ergo veris/
tum est illud. Sapientie. vi. Potentes po/
tentia tormenta patientur!

Tertius articulus. Audistis r̄c. La/
queo ergo ne cū iudeis signa reproba/
tionis geratis: q̄ si sic fruſtra gloriaremī
ni q̄ extra facitis bona opera sicut audi/
re missas et sermones et huiusmodi. Nam
sicut scribis extra de p̄scriptionib⁹. c. Af/
ferte. Propter vehementē presumptionē
peccati potest ad iudicandū certitudinalē
Et sicut habetur. ff. de. q. l. ij. ybi veritas
aliter haberi non potest. Recurrendū est ad
presumptiones. Legant igit̄ peccatores
in conscientijs suis que signa gerāt vñ/
tionis vel salutatiois. Notate quando vñ/
denter signa armorū puta crux alba pre/
sumit q̄ sit d̄ francia: crux rubea d̄ aglia:
crux nigra de britania: ybi est circulus yl/
brando presumitur q̄ sit taberna. Sicut ybi
sunt signa damnationis presumitur q̄ ta-

lis erit damnatus. Ob/ob/ob/dominus
vos custodiat. Signa damnationis sūt: co/
tinuare in peccatis: munq̄ penitere: alios
ad peccandum inducere: hec signa porrant
demones et qui sunt ex parte demonis.
De. j. Joannis. viii. Ille homicida erat
ab initio et in veritate nō stetit: sed sc̄ sem/
per in peccatis continuat. Dicite quanq̄
do incepistis peccare ab initio cognitio/
nis. Adulteri: lenones: periuri: fures: zhu/
i usmodi: et semp̄ cōtinuastis. Ecce signa
vestrum damnationis. De sc̄do. ps. Super
bia eoz qui te oderūt ascendit signū sc̄
penitēdo. De tertio Apo. xij. Project⁹
est ille dracho magnus: qui vocatur dia/
bolus et satanas qui seducit vniuersum
orbem et irascitur q̄ pelus facere nequit.
Sunt ne tales seductores puellarū et ad
alia peccata inducentes. Hec sunt signa
damnatiois. Sicut ergo dicit Hiero. l.
Fugite de medio babylonis. r̄c.

Feria. ij. post dñicā in passiōe.

Ecce ascen.

Ecce. r̄c. Cōuersi sūt de via sua
mala et misertus est popu/
lo suo dñs deus noster. Ione. ij. Tales
sunt qui ascensuri sunt hierosolymā. Sd
hmoi cōuerſionē valent tria in ep̄laꝝ side
randa. Primū ē rigorosa diuini iudicij
districtio quia vicz sic cōminatus est do/
min⁹ per ḡ phete. et qd̄ cōminabat. vt
q̄ fecisset si penitentiā nō egissent. Illa er/
go nō erat sententia. Affinitua s̄ cōmina/
toria: de qua Ambrosi. et habef de pe. dis.
j. Novit deus mutare sententiā si tu nos
ueris emendare deliciū. Sc̄om est fru/
ctuosa ppli queris: q̄ crediderunt viri ni/
niuite r̄c. Vide textum. Tertiu ē gra/
tiosa dei miseration. Glidit enim de⁹ oga/
eoz. r̄c. Ps. Disserationes eius sup oia
opera eius.

Ecce. r̄c. **P**rim⁹ arti. An in chō fuerit pas/
sio timoris. Q, nō. Aug⁹. lxxij. q.
Signū pfectiois est nullus timor. Cōtra
Ipe dñs dicit. Jo. xij. Anima mea turba/
ta est. Rūdet boni. in. ij. dis. xv. i expositio/
ne l̄re. Timor est in triplici differētia sc̄

Feria. II. post Judica

gratuitus: libidinosus: et naturalis. Timor autem gratuitus est triplex scz timor pene: timor; offense: et timor reverentie. Primus et scds nō fuerūt in chzo p eo q perfecta charitas foras mittit timore: vt patz. Sunt terciam differentiam fuit timor in chzo q talis timor perficit a chz aritate. Timor autem libidinosus est multiplez scz mundanus et huanus: et nullus istoz fuit in chzo neg: in viro perfecto: et sic intelligitur verbum Aug. prius allegatur. Hinc et naturalis timor est in triplici differentia. Quidam est sensualitatis pueritatis rōnem: qdam sensualitatis subiacentis rōni: quidam ipso ipsius partis rōnalis. Primi est nature corrupte et quodāmō inordinate: similiter et tertius. Scds est nature corrupte sed ordinate. Quoniam ergo in chzo quis esset defectus passibilitatis nō tñ fuit defectus inordinatiois vicioritatis. Ideo in ipso fuit timor medio mō nō primo vel tertio. Hec bona. Pro fundamento. In animo forti non videt cadere timor. Hinc et in alex. Nulla rei nouitas quereret fortia debet pectora. imo etiam mors animum fortem nō terret. vñ Tulli li. de senectute. Dors terribilis quoq cum vita extis gunt omnia. Non his quoq laus amoueri nō pot. Queritur ergo. An in chzo re. Hic in. vs. Ex qua coclude qntū sumus ipi dño astricti q voluit in se timore accipere ut nos securos redderet. O chriani qntū cauere debetis eius offensā qui tanquam vobis exhibuit amiciciā et benivoliam. Eccl. vi. Amico fidelis nulla est cōparatio. Quis amicus fidelis nisi christ? qnō p sua. scz nostra beatitudo nos amavit. O pētōres miseri carnales; auari re: q cū nō amatis sed vilipenditis qui p̄pūl sanguinē fudit ut nos scificaret: qz terribile fier de vobz iudicium nisi re. Quid ergo sciendū: penitentia et queritumini et christi sanguine cōsciētias asp̄gite et meditatioes deuotas. Sic ei scificari poteris. Fin gura. Erod. xxiij. et Heb. ix. habet quō oia q deo scificabas in ve. te. sanguine aspergebat. Exponet qm illa est figura spūal scificatois q sit p sanguinē chri. Un bene dicunt grāmatici sanctū qsi sanguine tinctū Secundus ar. In euāgeliō qd scribitur. Jo. vij. triplex nota saluatoris

beniuolētia cuius consideratio disponit ad ascendendū hierolymā.

Prima est beniuolētia dispēsatiois.

Secondā est beniuolētia p̄nūciatiois.

Tertia est beniuolētia invitatiois.

Prima est beniuolētia dispēsatiois q̄ vīz ostendit ex bona voluntate sua se implere dispēsationē sibi creditā. Cū em̄ missione p̄ncipes et pharisei ministros ut p̄phende ret eū dixit eis. Adhuc modicū tps vobi scū sum: et vado ad eū q̄ me misit. Aug. q. di. Qd vultis facere/facturi estis: sed nō mō q̄ nolo. implere em̄ debo dispensationē meā scz p̄dicādo et miracula faciendo et sic quenire ad passionē. Notandum autem q̄ quenienter dixit vado. scz spontanea voluntate nō coact⁹. vado inq̄ p̄ passionē ad eū q̄ misit me Aug. Hoc qd dixit vado ad eū q̄ misit me sufficiēs erat ad eos terrenū. Scēda est beniuolētia p̄nūciatiois q̄ voluit eis benigne p̄nūciare q̄ ipsi eū q̄ reret eo indigerent. Un̄ di. Queret me et nō inuenies. Aug. Queritur em̄ erat illum post resurrectionē spūcti. Noluerit em̄ eū agnoscere p̄ntē et postea quierit cū videretur in eū multitudinē iam credente. Un̄ multi spūcti dicerūt. Quid faciem⁹ fin Lbryl. Probabile ē mltos p̄cipue dū ciuntas caperef meinissime chz et miraculoy ei⁹ et p̄sentiā ei⁹ qrere. Et sicut dī idē Lbryl. Ne q̄s eū p̄ mortē cō modo abire existimet: subiungit. Et vbi ego sum vos nō po. ve. Si ip̄o in morte maneret posset ad eū ire. Illuc em̄ oēs abim⁹. Aug. Nō dixit/vbi ero/sz vbi ego sum. Semper em̄ ibi erat chz q̄ fuerat reddit⁹. Queretis me et nō inuenietis: q̄ chz mlti q̄rūt et nō inueniūt. Quare: q̄ q̄rat vbi inueniri nō pot. vīz dīvītīs: delītīs: et honouribus. Unde iob. xxiv. Nō inueniūt in terra suauiter iuueniūt quo ad delicosos. Abyssus dicit. nō ē i me q̄ ad auaros q̄z cupidois nō bz fundū. Et mare loquitur Nō est meū quo ad sūgibos q̄ tumidi sūt ve mare. Inuenitur at in hūilitate: et paupertate: et algitate. In his em̄ tribz chz naſci voluit et vuere su et terrā. vñ Lu. ii. Inuenietis infante: ecce hūilitas. pānis inuolutū. ecce paupertas: et positū in p̄sepio. ecce asperitas. Sic q̄ dī H̄ap. i. In simplicitate cordis q̄ritell

lum. **T**ertia est benivolentia invitatio
nis: q̄ vniuersaliter oēs dulciter invitat
ad gratiā suscipiendā. Dicit aut̄ euangelio
Illi. In nouissimo autē festiuitatis die ma-
go stabant iel⁹ et clamabat dicens. Si q̄s
sitit r̄c. Chrys. Lū recessuri essent domū
celebrata festiuitate dñs dat eis viatica
ad salutē. Stabat ergo et clamabat ppter
turbe multitudinē in quo erā oīdit fer-
uōe affectiōis. Si quis sitit. loquitur ḡnali-
ter nullū recipiendo cuiuscumq; status aut̄
p̄ditois. Chrys. acsi diceret Neinē n̄citatē
aut̄ violentia trahō: si q̄s sitit. i. habet de-
sideriū multū hūc voco. Ad hāc aut̄ spūa
lem sitim necessariū est q̄ sit hō vacu⁹ ab
amore mūdi. Aug. li. Si habitat in te aōr
mūdi nō est q̄ intret amor dei. Gas es s̄
plenus es. fide q̄d habes ut recipias q̄d
nō habes. fide amore seculi ut implearis
amore dei. Sequit. Qui credit in me flui-
mina de ventre ei⁹ fluent aq̄ viue. Chrys.
Flumina dirit et nō flumē: copiositatē insi-
nuans viuā aquā dicit agerem sg. Spūs
enī sc̄i grā cū in mente intrauerit et firma-
ta fuerit omni fonte magis manat et neq;
deficit neq; stat. Per ventrez aut̄ ut dicit
Aug. intelligitur conscientia cordis. Si
tatis ergo charissimi ut dñs det aquā vi-
uā. Et ad id inf̄ cefā valz p̄sideratio mor-
tis. Exemplū legitur. Lū. p̄ edificāda eccl̄
lesia agires sepulcrum cuiusdā comit̄ appa-
ruit horribilis bufo sup̄ faciē ei⁹ et alij mul-
ti vermes et serpentes ad quoꝝ aspectum
et terrorē homines resilierūt. Quod au-
diens fili⁹ eiusdē comit̄ accessit: et visa pa-
tema carne et sanie et vermiū diversitate
horrire cepit et mestus cogitare de morte
et q̄ vanē essent diuitie mundi: delicie: et
honores. Unū relictis omnibus aufugit
cogitans illū fore beatū qui pro ch̄o fie-
ret pauper. Qui omnibus diuitijs et hono-
ribus spretis in extrema paupertate toto tē-
pore vite sue vixit ch̄o deuotissime ser-
uēs. Unde tandem rome veniēs in domo
cuiusdam cardinalis sub gradu lacens mi-
gravit ad dñm. Quo mortuo omēs cāpa-
ne vrbis p̄ se sonnerūt. Unde p̄t̄ q̄ntum
prodest ad mūdi cōrēptū p̄sideratio mor-
tis. Unū Ber. Quid fetidius humano ca-
davere: quid horribil⁹ morte hominis:
Quid ergo prosunt diuitie: quid delicie:

quid honores r̄c.
Dertius articul⁹. Audistis. r̄c. Si q̄
rereatur singillatim a q̄libz. An vel
les mori in statu in quo vitam ducis. Ere-
do r̄nderet nō. De q̄nq̄inta milibus vi-
vn̄ diceret p̄tra. Quid iōr̄ expectat̄: stul-
ta fiducia: dicitis Solo gemini saluatur
homo. Audite quid d̄i. l. Qui in carcere
s. q̄d met̄ cā. Contractus iūtus cū incar-
cerato a detrudente vel eius partice p̄
valet. ideo q̄ p̄sumitur involutarius. Po-
ne casim et applica notādo illud Aug. li.
de penitētia: q̄d et haberet de pe. dis. vii.
Nullus expectet q̄n peccare nō potest: ar-
bitrij querit libertatē ut delere possit cō-
missa non necessitatē. Ideo bene dicit ut
E.a.lv. Querite dñm dum inueniri p̄t̄

Feria. iij. post vñicā in passione. Ser.

Ecce ascen-
tē. r̄c. Paveant oēs habitan-
tes in vniuersa terra deuz
daniel. Dan. xiiij. Quicūq; volunt ascen-
dere hierosolymā multum cauere debent
offensam. ad quod valere potest cōsidera-
tio historie que habebet in epistola vbi sūt
tria cōsideranda. **P**rimū est malicie p̄
uersitas q̄ voluerunt babylonij interficē-
re danielē q̄ innocentissim⁹ erat. ii. Tim.
iij. Mali homines et seductores p̄ficien-
t in peius. **S**econdū est innocentie utilitas
quia daniel ppter innocentia suam p̄ser-
vatus est et ei dñs d̄ necessario victu p̄
uidit. Ps. Nō p̄uabis bonis r̄c. **T**ertiū
est iusticie eq̄tas q̄ illi q̄ p̄curauerang
mortē danielis postea in lacū leonū misli-
sunt. Prover. xxvj. Qui fodit foueam in
cidet in eā. et q̄ voluit lapides reuertet in
eum.

Ecce. r̄c.

Drit tristitia passionis. Q, non. Pro
verbioz. xij. Non contristabit iustū quicq;
quid ei acciderit. **C**ontra. Matthet.
xxvij. Tristis est anima mea r̄c. **R**espon-
det Bonaventura. in. iij. distinctione. xv.
Triplex est tristitia. Quedam est preter
ronis imperiū que surgit ex quadam se-